

Veronika Škapová: **Proměny argumentace za možnost volby interrupcí**

Bakalářská práce

Posudek oponenta práce

Předložená bakalářská práce si klade za cíl zkoumat podoby argumentace za možnost volby žen v otázce interrupcí, a především zkoumat existující morální, filosofickou a feministickou argumentaci za možnost volby. Práce je členěna do dvou hlavních částí: Historický exkurz a Argumentace za přípustnost interrupcí. Historický exkurz přináší mnoho kontextů velmi zajímavých i pro současné diskuse a provádí něco na způsob Foucaultovské historie přítomnosti: od středověkého problému oduševnění, papežských exkomunikací, zrození moderní porodnice, přes biopolitický přístup v 18. a 19. století, až po interrupce za socialismu z foucaultovské perspektivy. Druhá část, jež tvoří těžiště práce, je přitom sama rozdělena do dvou oddílů: argumentace za možnost volby v morálně filosofické tradici a feministická argumentace za možnost volby.

Práce přitom není pouhým shrnutím či komparací jednotlivých stanovisek, nýbrž autorka zaujímá přiznaně normativní přístup ve prospěch posílení pozice obhajoby možnosti volby (s. 9). Tento normativní přístup však ani v nejmenším neznamená oslabení argumentace, ale právě naopak: skvělá struktura práce dává tomuto rozhodnutí robustní argumentační podporu. Argumentační struktura práce je přitom minimálně dvojitá: za prvé proti sobě dialekticky staví liberální a feministický přístup, za druhé je ale také „progresivní“ v tom, že ukazuje v čem feministický přístup, který zdůrazňuje, že interrupce není problematikou jednotlivce, ale celé společnosti (s. 56), překonává limity liberálního přístupu, který právo na interrupci chápe jako problematiku jednotlivce.

Práce tudíž velmi přesvědčivě a metodicky dochází k tezi, že reprodukční svobodu je třeba chápat jako společenský princip. Pokud bych měl autorce přeci jen položit nějakou kritickou otázku, týkala by se části historického exkurzu věnované foucaultovské biopolitické interpretaci práva na interrupci za socialismu. Autorka vychází ze studie Radky Dudové a dochází k tomuto závěru: „Možnost interrupcí v Československu tedy nevyhází z aktivit feministického hnutí, ale ze zájmů mocenské politiky.“ (s. 23) Má otázka je revizionistická: nebylo by třeba, podobně jako to autorka činí v případě církevního učení o přípustnosti interrupce, tuto tezi historizovat a nuancovat: rozlišit např. 50. a 70. léta v rámci československého socialismu a poukázat také na emancipační prvky obsažené v socialistickém projektu již od 50. let (např. s odkazem na práce socioložky Kateřiny Liškové)?

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně (1).

Praha, 18.09.2023

doc. Mgr. Jan Bierhanzl, Ph.D.